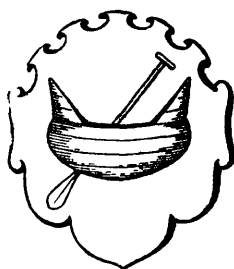

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od 4. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery
szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tek-
stem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty
na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wy-
raz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Geny egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 24 (451)

Łódź, dnia 12 czerwca 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Edward Rosset: Samorząd a problem mleczny (c. d.) — Sprawo-
zdania z działalności Wydziału Kanalizacji i Urzędu Weterynaryj-
nego. — Sprawozdanie rachunkowe Zarządu m. Łodzi za m. kwiecień. — Okólniki
Nr. Nr. 17 i 19. — Ruch służbowy za m. kwiecień. — Kronika miejska. — Z życia miast
polskich. — Ogłoszenia.

EDWARD ROSSET

Naczelnik¹ Wydziału Statystycznego
Magistratu m. Łodzi.

Samorząd a problem mleczny.

IV.

Aby zapewnić szpitalom i zakładom opiekuńczym miejskim dostawę pełnowartościowego i dobrego mleka, Magistrat miasta Łodzi założył w połowie maja 1925 r. oborę miejską. Liczba krów, znajdujących się w tej oborze wynosiła: 1. I. 1927 r. — 42, 1. I. 1928 r. — 41, 15. V. 1928 r. — 34. A oto cyfry dziennej produkcji mleka: 1. I. 1927 r. — 351 litrów, 1. I. 28 r. — 205 litrów, 15. V. 1928 r. — 421 litrów.

Przy obecnej produkcji mleka obora miejska zaspokaja w 75 proc. zapotrzebowanie na mleko ze strony instytucyj miejskich. Dążeniem Wydziału Gospodarczego, któremu obora miejska podlega, jest powiększenie bydłostanu do takich rozmiarów, aby móc zaopatrzyć instytucje miejskie w dostateczną ilość mleka z własnej obory. Nadmienimy, że w 1925 roku obora miejska dostarczyła instytucjom miejskim 171 tys. litrów mleka, a w 1926 r. — 181 tys. litrów.

Sprawy, związane z higieną obór i mleczarni na terenie Łodzi, znajdują się w pieczy Wydziału Zdrowotności Publicznej Magistratu. Wydział uskutecznia oględziny tych zakładów celem ustalenia ich stanu sanitarnego. Przytoczymy wyniki oględzin, dokonanych w latach 1925 i 1926. *)

*) „Sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego w r. 1926”. (Łódź 1927).

	Liczba dokonanych oględzin		Stwierdzono stan anty-sanitarny			
			liczby absol.		%	
	1925	1926	1925	1926	1925	1926
Obory	443	351	141	126	31,8	35,9
Mleczarnie	85	71	27	31	31,8	43,6

Jak z powyższego zestawienia wynika, stan sanitarny obór i mleczarni w Łodzi pozostawia nader wiele do życzenia. Snop światła na stosunki, jakie panują w dziedzinie handlu mlekiem w Łodzi, rzuca skierowany do Magistratu memoriał Stowarzyszenia mleczarzy i właścicieli krów. W memoriale tym wskazano, że ostatnimi czasy rozpowszechnił się w Łodzi podwórzowy handel mlekiem, przy czym sprzedaż mleka odbywa się pod gołym niebem, często w sąsiedztwie śmietników i ustępów. Mleko od tych podwórzowych handlarzy ma niemiłą woń, jest przesiąknięte kurzem, ponadto jest odtłuszczone i rozwodnione (zawiera do 50 proc. wody). Petenci w rzekomej trosce o zdrowie ludności domagają się od władz miejskich zakazania podwórzowego handlu mlekiem.

Badania, przeprowadzone przez Wydział Zdrowotności Publicznej, potwierdziły w licznych wypadkach prawdziwość twierdzeń Stowarzyszenia. Przytoczymy kilka najbardziej charakterystycznych opisów dokonanych oględzin: 1) sprzedaż mleka odbywa się w lokalu pod schodami, gdzie znajduje się również łóżko i sprzęty domowe; podłoga jest brudna; 2) sprzedaż mleka uskuteczniata jest w brudnej i ciemnej suterynie; ściany i sufity brudne, schody zrujnowane, bańki brudne; 3) mleko jest sprzedawane w krowiarni, mieszczącej się obok ustępu i śmietnika; w oborze stoja krowy razem z końmi.

Widzimy więc, że sprawa mleczna jest w Łodzi w najwyższym stopniu zaogniona i wymaga radykalnej sanacji.

Kwestja dostarczania do Łodzi zdrowego mleka była tematem konferencji, która z inicjatywy p. starosty A. Rzewskiego odbyła się w Starostwie Łódzkim w dniu 4 maja r. b. W wyniku narad, które poprzedziły referaty, wygłoszone przez p. Barańskiego (z Warszawy) oraz autora pracy niniejszej, postanowiono utworzyć komitet, mający na celu uzdrowienie handlu mlekiem oraz podniesienie jego jakości na rynku. Na przewodniczącego komitetu powołano p. A. Purla, ławnika Magistratu m. Łodzi.

W związku z podjęciem zagadnienia zaopatrywania Łodzi w mleko ukazały się w prasie miejscowej enuncjacje przedstawicieli sfer rolniczych, zawierające propozycje współdziałania z władzami miejskimi w dziele reorganizacji problemu mlecznego.

*) „Republika” z dnia 28.IV 1928 r.

Przedewszystkiem ukazał się wywiad z inspektorem Związku Kółek Rolniczych województwa łódzkiego p. inż. Wróblewskim *). Z wywiadu tego zacytujemy następujące uwagi: „Jeśli weźmiemy konkretne projekty zaopatrzenia miasta w mleko, to istnieją zasadniczo dwa typy: 1) wybudowanie wielkiej mleczarni miejskiej i 2) pomoc już istniejącym spółdzielniom producentów oraz konsumentów. Pierwsza z tych dróg to droga kosztowna, wybudowanie bowiem mleczarni miejskiej to wydatek 2—3 milj. złotych. Aparat dość ciężki. Trzeba być przygotowanym na deficytową gospodarkę w pierwszych latach, gdyż społeczeństwo miejskie nieświadomie dostatecznie o wartości dobrego mleka, jeśli cena jego będzie dużo wyższa od rynkowej, nie będzie go kupowało lub też będzie żądało sprzedaży po cenie normalnej, ale wtedy właśnie mleczarnia będzie miała deficyt. Uważamy rzucenie na rynek dużej ilości mleka dobrego lecz droższego za rzecz ryzykowną. Gdyby nawet personel takiej mleczarni stał na wysokości fachowego zadania, to trzeba się również liczyć w pierwszych latach z trudnościami organizacyjnymi, przyczem wzory zagraniczne nie są miarodajne, bo w każdym państwie istnieje inny konsument i inny dostawca. Rzeczą oczywistą jest, że po paru latach strona organizacyjna stanie na wysokości zadania, społeczeństwo przyzwyczai się powoli do dobrego mleka i tym sposobem osiągnie się równowagę bilansu mleczarni. Trzeba przyznać, że z drugiej strony duża mleczarnia miejska, która będzie miała dobrze urządzoną chłodnię, będzie również korzystna dla magazynowania ewentualnych rezerw nabiałowych oraz artykułów pierwszej potrzeby. Chłodnia taka będzie miała dla miasta również duże znaczenie na wypadek możliwości odcięcia miasta od dowozu żywności np. w czasie wojny, gdyż będzie można w niej przechowywać artykuły pierwszej potrzeby, umożliwiając choć w części prawidłową aprowizację miasta. Jako organizacja rolnicza Województwa uważamy, że należy stać na stanowisku bezpośredniego zetknięcia się producenta z konsumentem przy pomocy spółdzielni. Mając aparat przez rząd i samorzady popierany, należy raczej wykorzystać już istniejące placówki, aniżeli tworzyć dużym kosztem nową organizację, prawie że napewno w pierwszych latach deficytową. Mamy tego przykłady w Warszawie, gdzie spółdzielnia dostawy mleka, położona o 18 klm. od stolicy, w Piasecznie, rozwija się należycie ze względu na coraz większy popyt, gdy tymczasem zakłady „Gordowo“ pracują deficytowo... Organizacja nasza w planie prac na rok bieżący postanowiła zorganizować dostawę mleka, choć w skromnych narazie rozmiarach, i akcję tę zaczyna przeprowadzać. Mam tu na myśli pierwszą spółdzielnię dostawy mleka pełnego jak również i przerobu masła w Kurowicach, leżących o 22 klm. od Łodzi... W późniejszym etapie, będziemy mogli również zająć się dostarczaniem mleka z dalszych okolic z tą jednak różnicą, że mleko sprowadzane z dalszych stron będzie musiało być pasteryzowane, a więc pozbawione części witamin. Jest to jednak koniecznością, gdyż mleko zwłaszcza w porze letniej dalszego transportu nie wytrzyma. Oczywiście, że w sprawie powyższej musi nam przyjść z pomocą Magistrat m. Łodzi, gdyż posiadając obecnie zbyt mały personel fachowy nie jesteśmy w stanie podjąć należycie temu zadaniu”

(Dok. n.)

Sprawozdanie Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi, za czas od 1 stycznia do 31 marca 1928 r.

Dział Budowy.

W okresie sprawozdawczym — zimowym — były roboty kanalizacyjne zupełnie zamknięte; Wydział zatrudniony był czynnościami, związanymi z ukończeniem i zamknięciem roku ubiegłego oraz z przygotowaniami do robót na rok bieżący.

Roboty likwidacyjne polegały na remanencie materiałów i inwentarza roboczego, dokonanym przez specjalnie mianowane Komisje dla od-cinków budowy i dla Magazynów Centralnych, i na sporządzeniu kosztorysów wykonawczych z wybudowanych kanałów.

Jednocześnie przekazywano kanały, wybudowane w latach ubiegłych — nowo utworzonej „Inspekcji Sieci“, oraz dokonywano drobnych robót konserwacyjnych.

W ruchu znajdowała się z Działu Budowy jedynie Betoniarnia, wykonująca zamówienie Wydziału Budownictwa na płyty chodnikowe i krawężniki. Do 31. III. 28 r. wykonano 2 096 płyt i 5.149 krawężników.

Dział Gospodarczy.

W okresie sprawozdawczym przyjęto na Magazyn Centralny:

Cementu	—	41 wagonów	około	615 tonn
Cegły	—	166	„	2.490 „
Kamionek	—	1	„	15 „
Różnych materiałów		10	„	150 „
Razem		<u>218 wagonów</u> <u>około 4.270 tonn</u>		

Wysłano na roboty:

Cegły	—	213 wagonetek (5 tonn)	—	1.065 tonn
Drzewa	—	3	„	15 „
Różnych mater.	32	„	—	160 „
Razem		<u>248 wagonetek (5 tonn)</u> <u>— 1.240 tonn</u>		

W warsztatach Działu Gospodarczego wykonywano remont narzędzi do budowy kanałów, wind, taczek, kublów, wagonetek, pomp elektrycznych i t. p.

Stan zatrudnienia.

Zatrudnionych robotników było na 1 stycznia r. b. 108 osób. Cyfra ta wzrosła w okresie sprawozdawczym do 151 robotników przez przyjęcie do pracy w Betoniarni i częściowo w Centralnym Magazynie.

Biuro Główne.

Biuro Główne w okresie zimowym przygotowało roboty na rok 1928. Biuro Techniczne wykonało program i preliminarz robót w 3 alternatywach (z powodu zmian zachodzących dwukrotnie w określeniu sumy budżetowej na rok 1928), plany sytuacyjne, projekt detaliczny Stacji Oczyszczania Ścieków i jej urządzeń mechanicznych, dachu, kanalizacji, wodociągów i t. p.

Zgodnie z programem i budżetem przeprowadzono konkurencję na dostawę materiałów i wydano następujące główne zamówienia na materiały dla tegorocznej budowy:

Cement „Syndykat Centrocement” — Warszawa — 2.500 tonn		<u>Zł. 225,000.—</u>
Cegła „Piwonice” — Kalisz	1.000.000 szt.	Zł. 79,000.—
„Krotoszyn — Przysieka” — Poznań	250.000 „	„ 17,500.—
„ „ „ „ „ „	1.900.000 „	„ 153,000.—
„Michalina” Częstochowa	900.000 „	„ 83,000.—
„Ks. Pszczyński” — Katowice	3.000.000 „	„ 180,000.—
Razem	<u>7.050.000 szt.</u>	<u>Zł. 512,500.—</u>
Kamionki „Keramika” — Praga (I zamówienie)	10.282 szt.	Zł. 147,600.—
„ „ „ „ (II „ „)	7.120 „	„ 89,800.—
Tonwerke — Charlottenburg	8.998 „	„ 115,600.—
Razem	<u>26.400 szt.</u>	<u>Zł. 353,000.—</u>

Urządzenie Stacji Oczyszczania Ścieków na Lublinku:

Lilpop, Rau i Loewenstein — Warszawa 2 zasuw dla rozgał.	Zł. 16,500.—
„ „ „ „ 6 zasuw dla sit	„ 57,000.—
Geiger'sche Fabrik Karlsruhe 6 sit ruchomych	„ 236,000.—
Lilpop, Rau i Loewenstein — Warszawa — Konstr. dachowa	„ 48,000.—
Olowson B. — Pszczyna — 30,7 m ³ bloków	„ 4,500.—
Razem	<u>Zł. 362,000.—</u>

Niezależnie od powyższych zamówień, wynoszących sumę **Złotych 1.452.500.—** Wydział zamówi jeszcze dla Stacji instalację elektryczną, elewatory dla piaseczników, pokrycie dachowe, drzwi, okna, około 750m³ drzewa budowlanego i t. p. Równoległe z podanymi głównymi zamówieniami, Wydział udziela bieżących drobnych zamówień np. na sznury, żelazo budowlane, narzędzia i t. p.

Inspekcja Sieci.

Inspekcja sieci przyjęła do eksploatacji w ciągu okresu sprawozdawczego od Działu Budowy — 13.469 m. b. kanałów murowanych, 6.599 m. b. kanałów rurowych i 39 studzienek ulicznych, których oczyszczaniem i dozorem się zajmuje.

Pozatem „Inspekcja Sieci” dozorowała budowy połączeń z kanałami miejskimi przy ul. Piotrkowskiej 101 i Karolewskiej 46/50.

Zakup gruntów.

W pierwszym kwartale 1928 roku zakupiono we wsiach Retkinia i St. Rokicie od dziewięciu właścicieli 3.538 m² gruntów za ogólną sumę **Złotych 1.326.40.**

Sprawozdanie Kasowe za czas od 1. I. do 31. III. 1928 r.

Pozostałość na 1 stycznia 1928 roku Zł. 11,694.32

Wpływy

Z kasy Miejskiej na budowę	Zł. 452,752.80	
Z wydziału Budownictwa (do rozliczenia)	<u>„ 40,000.—</u>	Zł. 492,752.80

Wydziału na przywrócenie kredytów	Zł. 29,875.62	
Wydziału na opłaty za połączenie ze St. Kanał.	„ 9,288.75	Zł. 39,164.37
Depozyty	Zł. 849.35	
Spółdzielnia mieszk. urzęd. miejskich	„ 6,000.—	Zł. 6,849.35
Razem		<u>Zł. 550,460.84</u>
Wydatki		
Materiały budowlane, cło i frachty kolejowe		Zł. 302,999.07
Robocizna: miesięczni	Zł. 102,193.95	
dniówkowi	„ 72,951.23	
akordowi	„ 4,747.30	
zapomogi i gratyfikacje	„ 212.79	
przedsiębiorcy za roboty	„ 12,425.17	Zł. 192,530.44
Utrzymanie Starych Kanałów — personel	Zł. 4,723.99	
robocizna	„ 17,428.03	
różne	„ 136.50	Zł. 22,288.52
Spółdz. mieszk. urzęd. miejsk. (przew. i rob.)		Zł. 2,953.50
Różne wydatki (komorne, procenty opłaty rejentalne podróże etc.)		Zł. 18,724.96
Depozyty		Zł. 2,405.42
Pozostałość na 1 kwietnia r. b.		<u>Zł. 8,558.93</u>
Razem		<u>Zł. 550,460.84</u>

SPRAWOZDANIE URZĘDU WETERYNARYJNEGO

za kwiecień 1928 r.

I. Choroby zaraźliwe zwierzęce.

Nie stwierdzono.

II. Dozór weterynaryjny nad zwierzętami handlowymi i surowcami zwierzęcymi.

Na targowisku zbadano 760 koni

Na stacjach kolejowych zbadano: koni 42, bydła rogatego 2236 szt., cieląt 157, owiec i kóz 704, trzody chlewnej 4158, drobiu 650 szt., mięsa 17,703 kg., kiszek, żołądków i pęcherzy 4415 kg. i 36 beczek, skór 2,544 szt., innych produktów (krew, szczecina, kości i t. p.) 134.314 kg.

III. Rakarnia.

Dostarczono i zniszczono trupów: koni 15, prosiąt 5, kotów 1, psów 4, owca 1; żywych: psów 18 i 3 kotów.

IV. Dozór weterynaryjno - sanitarny.

Dokonano oględzin: miejsc sprzedaży mięsa i ryb 410, mleczarni 37, stajen 78, obór 125, chlewni 7, gęsiarni 3, rzeźni dla ptactwa 4, razem 664 oględzin, podczas których sporządzono 9 protokołów policyjnych; ponadto lekarze weterynaryjni przyjmowali udział w 8 komisjach.

V. Rzeźnie.

Miejska: Poddano rzezi: bydła rog. 1699 szt., cieląt 4202, owiec i kóz 226, koni 26, trzody chlewnej 8007 sztuk.

Wśród zwierząt tych stwierdzono po uboju, następujące choroby: gruźlicę u 335 sztuk bydła rog. i 51 świni, włośnicę u 6 i wągrycę u 16 sztuk trzody chlewnej, inne choroby u 356 zwierząt.

B a ł u c k a: Zabito: bydła rog. 1886 sztuk, cieląt 6689, owiec 612, koni 27, trzody chlewnej 2946 sztuk.

Wśród zwierząt tych stwierdzono po uboju, następujące choroby: gruźlicę u 297 sztuk bydła rogatego, 4 owiec i 21 świni, włośnicę u 3 i wągrycę u 6 sztuk trzody chlewnej, inne choroby u 480 zwierząt.

Sprawozdanie rachunkowe

Zarządu m. Łodzi za m-c kwiecień 1928 roku

Wyszczególnienie	Pg. budżetu 1928/29	Realizacja w kwietniu 1928
A. Dochody zwyczajne:		
I. Majątek komunalny	359,335	48,607.81
II. Przedsiębiorstwa komunalne	2,067,434	88,272.42
III. Subwencje i dotacje	168,001	—
IV. Zwroty	893,570	10,033.78
V. Opłaty administracyjne	594,645	41,763.83
VI. Opłaty za korzystanie z urzędz. i zakł. dobra publicznego	905,435	33,043.13
VII. Dopłaty (opłaty specjalne)	190,000	18,735.55
VIII. Udział w podatkach państwowych	3,500,000	—
IX. Dodatki do podatków państwowych	12,400,000	191,958.88
X. Podatki samoistne	5,750,102	489,441.45
XI. Różne wpływy	150,034	13,042.03
	26,978,556	934,898.88
B. Dochody nadzwyczajne:		
I-XI. Za prowadzenie agend poruczonych i zasiłki inwestycyjne	17,674,077	—
XII. Zakłady Miejskie	2,895,715	40,510.90
	47,548,348	975,409.78
Realizacja zaległych zarządzeń wpła- ty z r. b. 1927/28 łącznie z saldem		2,549,759.05
Aserwaty		1,208,996.72
Zaliczki		63,201.75
		4,797,367.30
A. Wydatki zwyczajne:		
I. Administracja ogólna	4,980,841	466,688.06
II. Majątek komunalny	588,920	36,388.89
III. Przedsiębiorstwa komunalne	—	—
IV. Spłaty długów	2,454,885	24,090.—
V. Drogi i place publiczne	1,409,034	70,556.76
Va Regulacja miasta	297,387	28,939.23
VI. Oświata	3,778,526	223,309.59
VII. Kultura i sztuka	973,277	127,459.67
VIII. Zdrowie publiczne	5,644,122	439,736.15

IX.	Opieka Społeczna	3,917,710	175,617.03
X.	Popieranie rolnictwa	148,718	20,745.90
XI.	Popieranie przemysłu i handlu	914,423	57,954.85
XII.	Bezpieczeństwo publiczne	859,807	23,420.48
XIII.	Różne	842,876	94,287.15
		<hr/>	
		26,810,526	1,789,193.76
	B. Wydatki nadzwyczajne:		
I-XIII	Wydatki inwestycyjne	17,842,107	1,026,749.16
XIV.	Zakłady Miejskie	2,895,715	96,128.28
XVI.	Instytucje dla potrzeb własnych (su- my przechodnie).	—	133.335.99
		<hr/>	
		47,548,348	3,045,407.19
	Realizacja zaległych zarządzeń wy- płaconych z r. 1927/28	—	547,236.27
	Aserwaty		618,281.55
	Zaliczki		141,497.38
		<hr/>	
			4,352,422.39

OKÓLNIK Nr. 17.

I. Sprawa wydawania pożyczek pracownikom Zarządu m. Łodzi.

W ostatnich czasach wpływa do Wydziału Prezydyjnego zbyt wiele podań pracowników Zarządu Miejskiego o udzielenie im pożyczek z funduszków miejskich. Wobec tego, że kredyt, przyznany przez Magistrat na wypłatę pożyczek dla pracowników Zarządu Miejskiego, jest dość szczupły, poleca się kierownictwu Wydziału (Biura lub Urzędu) — w związku z okólnikiem Nr. 1 — P. 74/26 z dnia 18 stycznia 1926 roku — zwrócić uwagę podwładnym sobie pracownikom na „Przepisy o udzielaniu pożyczek i zaliczek na poczet poborów pracownikom Zarządu m. Łodzi” (Dziennik Zarządu m. Łodzi Nr. 23 z dnia 5 czerwca 1926 roku) oraz na rozporządzenie wykonawcze do tychże przepisów (Dziennik Zarządu m. Łodzi Nr. 10 z dnia 12 stycznia 1926 roku). W myśl tych przepisów do korzystania z pożyczek mają prawo tylko etatowi pracownicy miejscy. Fundusz przeznaczony na wypłatę pożyczek, nie może przekraczać 10% miesięcznych poborów pracowników, upoważnionych do korzystania z pożyczek. Podania o pożyczki winni pracownicy miejscy nadsyłać drogą służbową i należycie motywować. Pożyczki udziela się w wysokości 1-miesięcznych poborów, spłacanych w 3-ch wzgl. 5-ciu ratach miesięcznych na podstawie decyzji p. wiceprezydenta dr. E. Wielńskiego.

Prawo otrzymania nowej pożyczki przysługuje pracownikowi miejskiemu dopiero po spłaceniu ostatniej raty poprzedniej pożyczki. Pracownicy nieetatowi mogą otrzymywać pożyczki z funduszków miejskich w wyjątkowych wypadkach (śmierć członka rodziny, kradzież, pożar, ślub własny i t. p.) za poręczeniem 2-ch pracowników etatowych. Spłacenie pożyczki winno nastąpić w terminach, określonych przy jej udzielaniu; o prolongacie decyduje wiceprezydent miasta p. dr. E. Wielński na podstawie nadesłanego drogą służbową podania. Na wszystkie te zasadnicze postanowienia winno baczyć kierownictwo Wydziału (Biura lub Urzędu) i podania należycie nieumotywowanych bezwzględnie od pracowników miejskich nie przyjmować.

II. Sprawa wydawania zaliczek pracownikom Zarządu m. Łodzi.

Również w sprawie wydawania pracownikom miejskim zaliczek na poczet poborów panuje pewna dowolność, gdyż pracownicy nie stosują się do obowiązujących w tym względzie przepisów, a mianowicie zgłaszają się po zaliczki w nieodpowiednich terminach, biorą sumy, przewyższające ich miesięczne pobory i t. d.

Ze względu na powyższe podaje się do wiadomości i zastosowania, co następuje:

1. z zaliczek na poczet poborów zasadniczo korzystać mogą tylko pracownicy etatowi, przyczem urzędnik miejski może otrzymać między 15 a 25 każdego miesiąca 50% miesięcznych poborów, przypadających mu do wypłaty w dniu 1 następnego miesiąca po odliczeniu potrąceń, zaś niższy funkcjonariusz może otrzymać 50% półmiesięcznych poborów między 5 a 10 względnie między 20 a 25-ym każdego miesiąca;
2. zaliczek udziela p. wiceprezydent dr. Edmund Wieliński na podstawie wypełnionych formularzy, przyczem po odbiór zaliczek zgłaszać się winna jedna tylko osoba z danego Wydziału, Urzędu czy Biura, upoważniona przez kierownictwo tegoż do podnoszenia pieniędzy;
3. dane o wysokości poborów oraz o obciążeniach wypełnia na podaniu o zaliczkę naczelnik Wydziału na podstawie ustnych zeznań pracownika, który odpowiedzialny jest służbowo za podanie zgodnych z rzeczywistością cyfr; składki emerytalnej oraz podatku dochodowego nie wlicza się do obciążeń;
4. pp. naczelnicy i kierownicy obowiązani są do przeprowadzania codziennej kontroli, czy podjęte zaliczki zostały tegoż dnia wypłacone zainteresowanym pracownikom;
5. pracownicy, zawieszeni w czynnościach służbowych, wzgl. tacy, przeciwko którym toczy się dochodzenie dyscyplinarne, nie mogą otrzymywać zaliczek ani też pożyczek; pp. naczelnicy i kierownicy nie mogą przyjmować podań o pożyczki wzgl. zaliczki od takich pracowników.

Zaznacza się, że obowiązek dopilnowania, ażeby wydawanie zaliczek odbywało się w trybie, ustalonym w niniejszym okólniku, ciąży na pp. naczelnikach i kierownikach, a więc nie mogą oni podpisywać podań o zaliczki w innych terminach, aniżeli przewiduje okólnik, jak również nie mogą podpisywać podań w wypadkach, kiedy pracownik występuje o zaliczkę, przewyższającą 50% poborów.

Nadmienia się przytem, że w związku z powyższymi zarządzeniami traci moc obowiązującą okólnik Nr. 13 z dnia 23 czerwca 1927 r.

Łódź, dnia 26 maja 1928 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego:

(—) J. Z a l e w s k i.

Prezydent:

(—) B. Z i e m i ę c k i.

OKÓLNİK Nr. 19.

Wbrew zarządzeniu okólnemu Nr. 2023/26-I. A. z dnia 27 września 1926 roku Wydziały Zarządu Miejskiego w dalszym ciągu nie stosują się do przepisu, dotyczącego umieszczenia w nagłówkach wszelkich pism za-

równow w korespondencji wewnętrznej, jak i zewnętrznej Magistratu — krótkiej treści. W innych znów wypadkach nagłówek wcale nie odpowiada treści pisma względnie jest tak nieudolnie skrócony, że wcale o treści pisma nie mówi. Poza tem inne nagłówki są znowu zbyt rozwlekłe. Należy mieć na uwadze, że nagłówek służy w pierwszym rzędzie dla rejestratora, który wciąga do dziennika podawczego pismo na podstawie streszczenia, umieszczonego w nagłówku, to też przy wpisywaniu tego nagłówka mieć należy na uwadze ten główny cel. Rejestratora nie wolno obciążać czynnością samodzielnego streszczania pisma, gdyż w ten sposób praca dziennikarska, która powinna być bardzo krótką, przedłuża się i tamuje normalny bieg pracy.

Poza tem nagłówki te służyć do wszelkiego segregowania wpływów, przydziału do referatów, włączanie do akt i t. p.

Mając powyższe na uwadze, oznajmia się wszystkim Wydziałom i urzędow miejskim, że pomijanie w dalszym ciągu podawania w nagłówku streszczania pism powodować będzie odsyłanie wpływów bez załatwienia celem uzupełnienia w myśl niniejszego okólnika.

Zaznacza się, że podawanie treści sprawy przy piśmie jest konieczne nawet wówczas, jeżeli samo pismo jest zupełnie krótkie, chociażby zawiadamiające o załatwieniu sprawy; dziennikarz nie powinien tworzyć skrótu, rozczytując się w przebiegu, a powinien mieć całą treść, umieszczoną w nagłówku.

Łódź, dnia 26 maja 1928 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego:

(—) J. Z a l e w s k i.

Prezydent:

(—) B. Z i e m i e c k i.

RUCH SŁUŻBOWY ZA m. KWIECIEŃ 1928 ROKU.

(Dokończenie).

4. Szymczyk Ludwik

kontraktowy woźny szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury XII st. sł. mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku etatowym woźnym szkoły powszechnej z dotychczasowem uposażeniem.

5. Kowalski Adam

kontraktowy woźny szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury XII st. sł. mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku etatowym woźnym szkoły powszechnej z dotychczasowem uposażeniem.

6. Szeligowski Antoni

kontraktowy woźny szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury XII st. sł. mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku etatowym woźnym szkoły powszechnej z dotychczasowem uposażeniem.

7. Wysocki Adam

referent Oddziału Personalnego Wydziału Prezydjalnego awansowany z dniem 1. II. 1928 roku z IV do III st. sł.

8. Wojdan Józef

adjunkt kancelaryjny Wydziału Podatkowego mianowany z dniem 1. I. 1928 roku referentem tegoż Wydziału z równoczesnym awansem z V do IV st. sł.

9. *Wierzbicka Helena*
adjunkt kancelaryjny Wydziału Podatkowego awansowana z dniem 1. I. 1928 roku z VI do V st. sł.
10. *Jeżewski Ludomir*
urzędnik rachunkowy Wydziału Prezydjalnego mianowany z dnem 1. IV. 1928 roku referentem tegoż Wydziału z równoczesnym awansem z V do IV st. sł.
11. *Biegański Tomasz*
po odbyciu służby przygotowawczej mianowany z dniem 1. III. 1928 roku etatowym instruktorem rzemieśln. szewckim Wydziału Opieki Społecznej z uposażeniem według VI st. sł.
12. *Wasidłow Aleksander*
po odbyciu służby przygotowawczej mianowany z dnem 1. III. 1928 roku etatowym felczerem szpitala w Radogoszczu Wydziału Zdrowotności Publicznej z uposażeniem według VII st. sł.
13. *Zwierzchowski Alfons*
adjunkt kancelaryjny Wydziału Zdrowotności Publicznej awansowany z dniem 1. IV. 1928 roku z VI do V st. sł.
14. *Grzybowski Aleksander*
st. kancelista Urzędu Rozjemczego dla spraw Najmu mianowany z dniem 1 kwietnia 1928 roku rejestratorem tegoż Urzędu z równoczesnym awansem z VII do VI st. sł.
15. *Dolińska Anna*
manipulantka Wydziału Opieki Społecznej awansowana z dniem 1 kwietnia 1928 roku z VIII do VII st. sł.
16. *Zielińska Stefanja*
maszynistka-korespondentka Wydziału Opieki Społecznej awansowana z dniem 1 kwietnia 1928 roku z VII do VI st. sł.
17. *Pawlak Mieczysław*
kancelista Centralnej Ekspedycji Wydziału Prezydjalnego mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku st. kancelistą Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu z równoczesnym awansem z VIII do VII st. sł.
18. *Duniak Stanisław*
manipulant Biura Pośrednictwa Pracy dla służby domowej Wydziału Opieki Społecznej mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku kontrolerem gospodarczym tegoż Wydziału z równoczesnym awansem z VIII do VII st. sł.
19. *Folt Zygmunt*
rejestrator Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu awansowany z dniem 1. IV. 1928 roku z VII do VI st. sł.
20. *Otok Kacper*
sekretarz Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu awansowany z dniem 1. IV. 1928 roku z VI do V st. sł.

21. Bernard Mieczysław

rejestrator Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu mianowany z dniem 1. IV. 1928 r. sekretarzem tegoż Urzędu z równoczesnym awansem z VI go V st. sł.

22. Usaczowa Anna

kontraktowa woźna szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury XII st. sł. mianowana z dniem 1. IV. 1928 roku etatową woźną szkoły powszechnej z dotychczasowem uposażeniem.

23. Tucholska Stefania

ochroniarka Miejskiego Przedszkola Wydziału Oświaty i Kultury mianowana z dniem 1. IV. 1928 roku kierowniczką VI Miejskiego Przedszkola z równoczesnym awansem z VII do VI st. sł.

24. Pruchnicka Edwarda

po odbyciu służby przygotowawczej mianowana z dniem 1. IV. 1928 roku kucharką Sanatorium w Chojnach Wydziału Zdrowotności Publicznej z uposażeniem według X st. sł.

25. Rapacki Rudolf

sezonowy robotnik Wydziału Gospodarczego mianowany z dniem 1. IV. 1928 roku etatowym zamiataczem placów miejskich tegoż Wydziału z uposażeniem według XI st. sł.

F. Skreśleni z listy pracowników Zarządu m. Łodzi z powodu śmierci.**1. Krzemieniewski Marceli**

pracownik Wydziału Prezydjalnego z dniem 17. IV. 1928 r.

2. Michalak Wojciech

pracownik Wydziału Oświaty i Kultury z dniem 20. IV. 1928 r.

KRONIKA MIEJSKA.

Z posiedzenia Magistratu. Dnia 5 b. m. pod przewodnictwem p. prezydenta Ziemięckiego odbyło się kolejne posiedzenie Magistratu, na którym m. in. uchwalono przyznać nauczycielstwu szkół powszechnych od dnia 1 kwietnia b. r. podwyżkę dodatku miejskiego, zgodnie z wnioskiem delegacji Wydziału Oświaty i Kultury. Wobec uchwalenia przez Radę Miejską w budżecie na r. 1928/1929 odpowiednich kredytów na podwyżkę dla nauczycielstwa, normy dodatku miejskiego dla nauczycielstwa wynosić będą dla nauczycieli szkół powszechnych po 20.— zł. miesięcznie i dla kierowników po 30.— zł. miesięcznie. Dodatek miejski wy-

placany będzie w ratach kwartalnych.

W związku z uroczystością poświęcenia nowego sztandaru dla 30 P. Strzelców Kaniowskich, która odbyła się w Warszawie w dniu 9 ub. m., Magistrat m. Łodzi postanowił wraz z Radą Miejską partycypować w pokryciu kosztów, związanych z świętem 30 P. S. K., asygnując na ten cel 2.000.— zł. Samorząd łódzki reprezentował na uroczystości wręczenia sztandaru p. prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber. 30 p. Strz. Kan., aczkolwiek stacjonujący w Warszawie (Cytadela), należy do 10 (łódzkiej) Dywizji piechoty i z tego tytułu ma prawo do opieki ze

strony naszego miasta. Poza tem do Komitetu uroczystości należą i w wydatkach partycypują: Magistrat m. Warszawy, Magistrat m. Łowicza, Polski Biały Krzyż, Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału Kanalizacji, Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej o powzięcie uchwały w sprawie zamknięcia do dnia 1 lipca 1929 roku starych kanałów na tych ulicach, na których okaże się to technicznie możliwe — i niezbędne ze względu na postęp prac kanalizacyjnych. Motywy skasowania starych kanałów są bardzo zrozumiałe: anty-sanitarny stan tych kanałów, niedostateczny przekrój, wyloty do otwartych rowów w śródmieściu, koszty utrzymania i remontu, niemożność utrzymania kanałów w należytej czystości.

Obecnie już istnieje techniczna możliwość skasowania starych kanałów na ul. Narutowicza od Piramowicza do Wschodniej, 6 Sierpnia od Piotrkowskiej do Leszno, Zielonej od Piotrkowskiej do Gdańskiej oraz — rowu otwartego, zwanego „Karolewka“, idącego od rogu ul. Gdańskiej i 6-go Sierpnia do toru Kolei Kaliskiej i wzdłuż tego toru do ul. Karolewskiej. Ścieki rynsztokowe w całej dzielnicy, objętej powyższymi kanałami, w razie ich skasowania, zostaną skierowane drogą wybudowania szeregu studzienek ulicznych do nowej sieci kanalizacyjnej. Całkowite ujęcie tych ścieków nastąpić może w ciągu roku, t. j. do czerwca 1929 roku.

Jednocześnie postanowił Magistrat zatwierdzić opracowane przez Wydział Kanalizacji i zaaprobowane przez Komitet Budowy „Przepisy o skanalizowaniu nieruchomości w m. Łodzi i połączeniu ich z miejską siecią kanalizacyjną“. Przepisy te oparte zostały na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowla-

nem i stanowią one dla Wydziału Kanalizacji niezbędną podstawę udzielania zezwoleń na połączenie domów z kanałami miejskimi.

W sprawie ustalenia ceny cegły.

W dniu 1 czerwca r. b. odbyła się w Wydziale Budownictwa pod przewodnictwem p. ławnika Izdebskiego konferencja w sprawie ustalenia ceny cegły. W konferencji wzięli udział pp.: inż. Millauer — z ramienia Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych, Wł. Kaczmarek i R. Kenig — w charakterze przedstawicieli cegielni okręgu łódzkiego, E. Tyller — jako przedstawiciel przedsiębiorców budowlanych, oraz inż. Rodewald, nacz. Ankersztajn i kier. Muszyński — z ramienia Magistratu.

W wyniku kilkunastogodzinnych obrad, po szczegółowej analizie — na podstawie szematu Komisji Ankietowej — kosztów własnych produkcji 1000 sztuk cegły w cegielni ręcznej w Łodzi przy przeciętnej rocznej produkcji w ilości 3 milionów sztuk cegły ustalono głosami przedstawicieli Magistratu, Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych i przedsiębiorstw budowlanych maksymalną cenę 1000 sztuk cegły loco cegielnia w wysokości zł. 60.50.

Przedstawiciele producentów nie wyrazili zgody na tą cenę, oświadczając, że wyniki konferencji poddadzą ze swej strony szczegółowej analizie, poczem przedłożą swoją kalkulację Magistratowi.

Uruchomienie Miejskiego Sanatorium dla dżiatwy.

Miejskie Sanatorium letnie dla dżiatwy zagrożonej gruźlicą, prowadzone przez Wydział Zdrowotności Publicznej w Łągiewnikach, zostało uruchomione w dniu 8 czerwca r. b.

Na pierwszy sezon wysłano 60 dzieci z pośród dżiatwy miejskich szkół powszechnych, której kwalifikacją zajmowała się Sekcja do walki z gruźlicą.

Zachorowania na choroby zakaźne w Łodzi. W ciągu tygodnia od dnia 20 do 26 maja r. b. do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgłoszono następujące przypadki chorób zakaźnych:

dur brzuszny — 11 przyp. (w poprzednim tyg. 10 przyp.),

 płonica — 4 przyp. (w poprzednim tyg. 5 przyp.),

 błonica — 15 przyp. (w poprzednim tyg. 16 przyp.),

 odra — 22 przyp. (w poprz. tyg. 14 przyp.),

 krztusiec — 0 przyp. (w poprz. tyg. 6 przyp.),

 róża — 3 przyp. (w poprz. tyg. 1 przyp.).

Ogółem 55 przyp. (w poprz. tyg. 52 przyp.).

W ciągu tygodnia od 27 maja do

2-go czerwca r. b. włącznie do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgło-

szo następujące przypadki chorób zakaźnych.

dur brzuszny — 7 przypadków (w poprz. tyg. 11 przypadków),

 płonica — 11 przyp. (w poprz. tyg. 4 przypadki),

 błonica — 11 przyp. (w poprz. tygodniu 15 przypadków),

 odra — 36 przyp. (w poprzednim tyg. 22 przyp.),

 krztusiec — 4 przyp. (w poprz. tyg. 0 przyp.),

 gorączka połog. — 2 przyp. (w poprz. tyg. 0 przyp.),

 róża — 1 przyp. (w poprz. tyg. 3 przyp.),

 drętwnica karku — 1 przyp. (w poprz. tyg. 0 przyp.),

 czerwonka — 1 przyp. (w poprz. tyg. 0 przyp.),

Ogółem 74 przypadków (w poprz. tygodniu 55 przypadków).

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Z komitetu Rozbudowy m. st. Warszawy.

Komitet rozbudowy do dnia 23 ub. m. rozważył 262 wnioszków w sprawie przyznania pożyczek budowlanych na sumę 24,042,200 zł. oraz na remont 72 wnioski na sumę 636,930 zł., razem więc załatwiono 334 wniosków na ogólną sumę 24,679,130 zł.

Podział kredytów, przyznanych na nowe budowy, przedstawia się jak następuje: instytucjom społecznym i spółdzielniom mieszkaniowym w liczbie 45 przyznano 16,532,000 zł. (instytucje te już rozpoczęły budowy i budują ogółem 2,361 izb); osobom prywatnym w tym samym okresie przyznano pożyczek na sumę 7,510,200 zł.; z sumy tej pobudowanych będzie 1,072 izb, razem więc pobudowanych będzie 3,433 izb.

Magistrat m. st. Warszawy, niezależnie od tego, sam prowadzi roz-

poczęte już roboty przy budowie domów mieszkalnych na Żoliborzu i schroniska dla bezdomnych w Grochowie. Magistrat ma opracowane plany i rozpisane konkurencje, oraz przygotowanych przedsiębiorców na budowę domów mieszkalnych przy ulicach Odrowąża, Karowej i na Żoliborzu. Uruchomienie tych robót zależne jest od kredytów Banku Gospodarstwa Krajowego, na które magistrat oczekuje.

Opieka społeczna.

Planowy rozwój opieki społecznej wymagać będzie od gminy jeszcze wielu poważnych wysiłków. Miasto w miarę rozporządzalnych środków dąży do realizacji zamierzeń swych w tej dziedzinie. Z projektowanych na najbliższe lata inwestycji wymienić należy: 1) budowę zakładu wychowawczego dla dzieci nienormalnych na 200 miejsc; 2) utworzenie 2-ch pogotowi opiekuńczych dla dzie-

W dniu 5 czerwca 1928 roku zmarł

ś. † p.

ZYGMUNT WEBER

pracownik Wydziału Budownictwa, przeżywszy lat 26.

W zmarłym tracimy pożytecznego i dobrego pracownika.

Cześć Jego pamięci!

MAGISTRAT m. ŁODZI.

ci chrześcijan i żydów po 150 miejsc, budowa instytutów dla moralnie zaniedbanych chłopców dla 200 wychowawców, budowę zakładu leczniczo-poprawczego dla kobiet na 200 pensjonarek, urządzenie 4 burs dla chłopców i dziewczynek, oddzielnie dla chrześcijan i dla żydów po 10 miejsc każda, budowę 4 domów noclegowych, rozszerzenie domów zarobkowych, urządzenie domu przymusowej pracy na 300 miejsc, budowę zakładu dla ociemniałych na 200 miejsc, rozszerzenie przytułku w Górze Kalwarii do 1,200 miejsc, budowę pawilonu schroniska dla niezdolnych do pracy na 400 miejsc, rozszerzenie bursy dla młodzieży rzemieślniczej przy ulicy Żelaznej.

Nowe gmachy szkolne.

Tegoroczny budżet Magistratu przewiduje rozpoczęcie budowy czterech gmachów dla miejskich szkół powszechnych. Trzy miejsca pod budowę ustalono, mianowicie przy ulicy Dobrej, Leszno i Konwiktorskiej. Będą to t. zw. gmachy podwójne, obliczone na 2 szkoły, każda o 13 oddziałach.

Projekty budowy będą gotowe za kilka miesięcy.

RADOM.

Rada Miejska uchwaliła zaciągnąć pożyczki na cele następujące: 1) 300.000 zł. na kapitał obrotowy przedsiębiorstw miejskich, 2) 600.000 zł. na budowę cegielni miejskiej i 3) 600.000 zł. na budowę bocznicy kolejowej od stacji Radom, do nowowybudowanej rzeźni miejskiej. Bocznica ta będzie obsługiwała także garbarnię na Starem Mieście i na Zamłyniu.

Założenie przynajmniej jednego jeszcze parku miejskiego jest kwestją niecierpiącą zwłoki. Park Kościuszki jest już za mały i w pogodną niedzielę tysiące ludzi łyka kurz na szosach, lub wałęsa się po mokrych łąkach przy torze kolejowym.

PRUSZKÓW.

W niedzielę, dnia 3 b. m., stosownie do uchwały Rady Miejskiej, odbyło się głosowanie ludności miasta za i przeciw zakazowi sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Pruszkowa. Uprawnionych do głosowania było 11,344 osób, głosowało 2,837, z tego za zakazem 1,865, a przeciw zakazowi 972. Znaczną tedy większością głosów zdecydowana jest w Pruszkowie prohibicja, któ-

ra ma być wprowadzona z dn. 1-ym grudnia r. b., o ile, oczywiście, zakaz sprzedaży alkoholu będzie przez władze nadzorcze zatwierdzony. Pruszków dał pierwszy przykład do naśladowania całej Polsce.

O UPOSAŻENIE PRACOWNIKÓW MIEJSKICH.

W dniu 25 i 26 maja obradowało prezydjum Związku Zrzeszeń pracowników miejskich Rz. Polskiej nad sprawą uposażeń pracowników samorządowych w związku z obowiązującym dekretem Prezydenta Rz. Polskiej z dn. 30/XII 1924 r., uzależniającym wysokość uposażeń pracowników samorządowych od uposażeń pracowników państwowych, które obecnie decydują się w Sejmie.

Postanowiono w tej sprawie, z uwagi na krzywdzące urzędników miejskich postanowienie interwenjować u p. marszałka Sejmu, generalnego referenta budżetu Państwa, przewodniczącego Komisji budżetowej Sejmu i przewodniczących klubów poselskich.

W sprawie zasadniczej regulacji płac, postanowiono współdziałać z Centralną Komisją porozumiewawczą pracowników państwowych. Wreszcie postanowiono w czerwcu r. b. zwołać plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Związku członków z całej Rz. Polskiej, celem ustalenia dalszej akcji w sprawie ustawowego uregulowania uposażeń i zabezpieczenia emerytalnego pracowników samorządowych miejskich.

Bilans

Towarzystwa Budowy Domów dla Pracowników Zarządu Miejskiego

Spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami na dzień 31 grudnia 1927 roku.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Kasa, gotówka	1,858.89	Magistrat m. Łodzi	97,090.84
Bank Spółdzielczy z o. odp. w Łodzi	10,086.17	Tadeusz Reiter, Łódź	3,161.05
Bank Związku Spółek Zarobkowych		Braeutigam-Matejko i S-ka, Łódź	43,699.58
Oddział w Łodzi	12,098.—	Bank Gospodarstwa Krajowego	
Paweł Beker, Łódź	246.—	Oddział w Łodzi	102,040.—
Nieruchomości	4,300.—	Wpisowe	1,150.—
Plac	15,113.56	Udziały	14,145.—
Budowa domów	299,977.04	Fundusz Budowlany	85,470.79
Materiały	9,137.60	Akcepty	6,060.—
	<u>352,817.26</u>		<u>352,817.26</u>

Łódź, dnia 15 lutego 1928 roku.

Księgowy: (—) Stanisław Kranas

Za zgodność:

ZARZĄD

Prezes: (—) Ilinicz

Sekretarz: (—) J. Barczewski

Łódź, dnia 19 maja 1928 roku.

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85.